

Kittilä

**KITTIÄN KOULUTOIMEN SUUNNITELMA OPPILAIDEN
SUOJAAMISEKSI KIUSAAMISELTA, VÄKIVALLALTA JA
HÄIRINNÄLTÄ**

Hyväksytty 23.9.2015

www.kittila.fi

Sisällys

1. KOULUKIUSAAMISEN EHKÄISEMINEN KITTILÄN KOULUTOIMESSA	3
Kiusaamisen määritelmä	3
Kiusaamista on:	3
Kiusaamisen ehkäiseminen	3
KiVA – koulu.....	4
Toiminta kiusaamistilanteissa	4
2. VÄKIVALLAN JA AGGRESSIIVISEN KÄYTTÄYTYMISEN EHKÄISEMINEN JA SIIHEN PUUTTUMINEN	5
3. HÄIRINNÄN EHKÄISEMINEN JA SIIHEN PUUTTUMINEN	5
Häirinnän määritelmä.....	5
Häirinnän ehkäiseminen.....	5
Häirintään puuttuminen.....	6
4. YHTEYDENOTTOTAVAT KOTIIN JA YHTEISTYÖ.....	6
5. YHTEISTYÖ VIRANOMAISTEN KANSSA.....	6
6. SUUNNITELMASTA TIEDOTTAMINEN JA PEREHDYTTÄMINEN	6
7. SUUNNITELMAN PÄIVITTÄMINEN, TOTEUTUMISEN SEURANTA, SEURANTAAN LIITTYVÄ KIRJAAMINEN JA ARVIOINTI.....	7

1. KOULUKIUSAAMISEN EHKÄISEMINEN KITTILÄN KOULUTOIMESSA

Jokaisella oppilaalla on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön. Kaikilla koulun aikuisilla on velvollisuus toimia kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän estämiseksi ja vähentämiseksi.

Kiusaamisen määritelmä

Kun yksi tai useampi ihminen toistuvasti ja pidemmän ajan kuluessa kohdistaa tietoista ja aktiivista kielteistä käytöstä yhtä tai useampia kohtaan tai sulkee heidät pois joukosta.

Kaikki koulussa tapahtuva aggressiivinen käyttäytyminen ei ole koulukiusaamista. Kiusaamisena pidetään sitä, kun yksi ja sama oppilas joutuu toistuvasti ja systemaattisesti toisten tahallisen ja kielteisen toiminnan kohteeksi. Tällä tarkoitetaan toimintaa, jolla pyritään haittaamaan tai vahingoittamaan tai aiheuttamaan pahaa mieltä jollekin toiselle. On huomattava, että myös opettaja tai muu henkilökuntaan kuuluva voi joutua kiusaamisen kohteeksi.

Kiusaamista on:

- tavaroiden piilottelu tai luvatta ottaminen
- hakkaaminen, tyrkkiminen, potkiminen, nipistely, maahan kaataminen, kamppaaminen, tukasta vetäminen ja kaikki muu käsiksi käyminen eli fyysinen kiusaaminen (kiusaamiseksi luokitellaan myös väkivalta, joka naamioidaan urheiluksi tai leikiksi)
- pilkkaaminen, haukkuminen, lällätys, ilkkuva matkiminen, toisen ulkomuodon tai tekemisten jatkuva kommentoiminen, kikattelu, pilkallinen nauru
- pelottelu, uhkailu, pettäminen, perättömien juttujen keksiminen eli sanallinen kiusaaminen
- toisen yllyttäminen yhtä vastaan, yksin jättäminen tai leikeistä pois jättäminen ilman syytä, ilmeily, huokailu, merkitsevien silmäysten vaihtaminen jonkun kanssa, toisen kohtelemineen kuin ilmaa eli hiljainen kiusaaminen

Kiusaamisen ehkäiseminen

Koulussamme vahvistamme oppilaiden kiusaamisen vastaisia asenteita. Saatamme säännöt selvästi tiedoksi oppilaille ja koteihin. Kiusaamiseen liittyvistä käytänteistä tiedotetaan huoltajia syyslukukauden alussa. Oppilaita valvotaan kouluaikana. Luokissa luokanvalvoja, opettajat ja oppilashuoltoryhmän jäsenet käsittelevät kiusaamiseen liittyviä asioita säännöllisin väliajoin. Kiusaamiseen puututaan aina ja tietoon tulleet kiusaamistapaukset kirjataan.

KiVA – koulu

Koulumme on syksystä 2009 alkaen mukana valtakunnallisessa KiVa Koulu -ohjelmassa, jonka tavoitteena on ennaltaehkäistä ja vähentää koulukiusaamista. KiVa Koulu on opetusministeriön rahoituksella Turun yliopistossa kehitetty toimenpideohjelma, jonka on todettu vähentävän kiusaamista ja lisäävän kouluhyvinvointia. KiVa on lyhenne sanoista Kiusaamisen Vastainen tai Kiusaamista Vastustava.

Koulussamme toimii KiVa - tiimi, jonka tehtävänä on yhdessä opettajan kanssa puuttua koulussa esiintyviin kiusaamistapauksiin.

Yksittäiset riidat ja konfliktit selvitetään koulussa keskustelemalla. Mikäli kyseessä on toistuva kiusaaminen, asia viedään KiVa - tiimiin käsiteltäväksi. KiVa Koulu – ohjelmaan voit tutustua sivuilla www.kivakoulu.fi.

Toiminta kiusaamistilanteissa

Kiusaamiseen puututaan heti ja noudatetaan seuraavia ohjeita: (ensisijaisena vastuuhenkilönä on henkilö, joka on ensimmäisenä tilanteessa mukana)

- Keskustellaan asianosaisten kanssa ja selvitetään tilanteen kulku
- Kirjataan tapahtumat KiVa -kaavakkeeseen, joka talletetaan KiVa – kansioon.
- Järjestetään osapuolien kuuleminen ja sovitaan, että kiusaaminen loppuu ja tehdään selväksi kiusaajalle, mitä tapahtuu jatkossa, jos sopimus ei pidä
- Sovitaan seurannasta
- Ilmoitetaan asiasta kohteen ja vakavuusasteen mukaan huoltajalle, koulukuraattorille jne.
- Suoritetaan asianmukaiset rankaisutoimet
- Seurataan, toistuuko tilanne

Jos tilanne toistuu, pyydetään kiusaajan huoltajat tulemaan koululle ja selvittämään tilannetta ja pohtimaan, mitä tehdään seuraavaksi. Vakavammassa tapauksissa arvioidaan myös lastensuojelun ja poliisin tarve.

2. VÄKIVALLAN JA AGGRESSIIVISEN KÄYTTÄYTYMISEN EHKÄISEMINEN JA SIIHEN PUUTTUMINEN

Rehtorilla ja opettajalla on oikeus määrätä häiritsevä opiskelija poistumaan luokasta tai muusta tilasta, jossa järjestetään opetusta taikka koulun järjestämästä tilaisuudesta. Rehtori ja opettaja voivat opiskelijaa poistaessaan käyttää sellaisia tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai häirinnän vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. (POL 36 b § 2003) Kun oppilas poistetaan opetustilasta, hänet ohjataan valvottuun tilaan ja oppilaan huoltajaa informoidaan tilanteesta mahdollisimman pian. Oppilaan huoltajalle ilmoitetaan myös, jos tilanne vaatii oppilaan opetuksen epäämistä eli oppilaan lähettämistä loppupäivän ajaksi kotiin. Voimakeinojen käyttö on aina kirjattava ja kirjaus toimitettava rehtorille, joka arkistoi selostuksen.

3. HÄIRINNÄN EHKÄISEMINEN JA SIIHEN PUUTTUMINEN

Häirinnän määritelmä

Sukupuolista häirintää on ei - toivottu huomio, joka liittyy sukupuoleen, esimerkiksi halventava tai alentava puhe toisen sukupuolesta, sukupuoleen liittyvä kiusaaminen, teot, jotka saavat tunteen itsensä noloksi, pelokkaaksi, loukkaantuneeksi tai vihaiseksi.

Seksuaalista häirintää on muun muassa vihjailu ja seksuaalisesti värittyneet vitsit, vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevat puheet ja kysymykset. Ehdottelu, vaatiminen ja fyysinen koskeminen sekä raiskaus tai sen yritys ovat seksuaalista häirintää. Häirintä voi tapahtua myös puhelimen ja netin välityksellä. Sukupuolinen huomio muuttuu häirinnäksi silloin, kun sitä jatketaan, vaikka huomion kohde ilmaisisi sen olevan epämiellyttävää. Seksuaalista häirintää ei koulussamme hyväksytä, vaan asiaan puututaan välittömästi.

Jokaisella on oikeus ihmisarvon loukkaamattomuuteen ja henkilökohtaiseen koskemattomuuteen. Loukkaavaa käytöstä ei koulussamme hyväksytä, vaan siihen puututaan välittömästi. Loukkaavana käytöksenä pidetään mm. nimittelyä, kieltäytymistä työskentelemästä toisen kanssa, eristämistä ja toisen henkilön vähättelemistä. Racististen viestien lähettäminen on erittäin loukkaavaa käytöstä. Jatkuvasta rassistisesta toiminnasta koulu tekee ilmoituksen poliisille. Racistiset merkit ja eleet ovat kiellettyjä koulussa. Niitä ei saa tehdä eikä esittää koulussa.

Häirinnän ehkäiseminen

Häirintää pyritään ennaltaehkäisemään seuraavin toimenpitein:

- Jokaisessa luokassa keskustellaan häirintään liittyvistä asioista.

- Erityisesti kiinnitetään huomiota uusien oppilaiden sopeutumiseen kouluun.
- Osallistumme KIVA - koulutoimintaan, jonka yhtenä tavoitteena on häirinnän ehkäiseminen.

Häirintään puuttuminen

(ensisijaisena vastuuhenkilönä on henkilö, joka on ensimmäisenä tilanteessa mukana)

- Keskustellaan asianosaisten kanssa ja selvitetään tilanteen kulku
- Kirjataan tapahtumat
- Järjestetään osapuolien kuuleminen ja sovitaan, että häirintä loppuu ja tehdään selväksi, mitä tapahtuu jatkossa, jos sopimus ei pidä
- Sovitaan seurannasta
- Ilmoitetaan asiasta vakavuusasteen mukaan huoltajalle, koulukuraattorille jne.
- Suoritetaan asianmukaiset rankaisutoimet
- Opettaja / koulukuraattori huolehtii, että sekä uhri että tekijä saavat tarvitsemansa tuen
- Seurataan, toistuuko tilanne. Jos tilanne toistuu, pyydetään kiusaajan huoltajat tulemaan koululle selvittämään tilannetta ja pohtimaan, mitä tehdään seuraavaksi. Vakavammissa tapauksissa arvioidaan myös lastensuojelun ja poliisin tarve.

4. YHTEYDENOTTOTAVAT KOTIIN JA YHTEISTYÖ

Suunnitelmasta tiedotetaan syksynaikana syystiedotteessa tms. Koteja kannustetaan ottamaan yhteyttä koulun henkilökuntaan välittömästi, kun koti saa tietää ei – toivotusta käyttäytymisestä. Koulun henkilökunta on velvollinen pitämään oppilaiden huoltajat ajan tasalla koulussa sattuneista ao. oppilasta koskevista selvittelyistä. Yhteydenottokanavat ovat puhelin ja wilma. Koulun henkilökunnan on muistettava tiedottamiseen liittyvät salassapitosäädökset.

5. YHTEISTYÖ VIRANOMAISTEN KANSSA

Koulu pitää yhteyttä viranomaisiin ensisijaisesti kiusaamis -, häirintä – ja väkivaltatilanteita ennaltaehkäisevässä mielessä. Akuuteissa tilanteissa rehtori arvioi tilannekohtaisesti, tarvitaanko viranomaisen apua.

6. SUUNNITELMASTA TIEDOTTAMINEN JA PEREHDYTTÄMINEN

Suunnitelmasta tiedotetaan oppilaita, huoltajia ja koulun henkilökuntaa lukuvuoden alussa. Tiedottamisesta huolehtii rehtori. Suunnitelma on luettavissa peda.net - sivuilla.

7. SUUNNITELMAN PÄIVITTÄMINEN, TOTEUTUMISEN SEURANTA, SEURANTAAN LIITTYVÄ KIRJAAMINEN JA ARVIOINTI

Suunnitelma päivitetään vuosittain syyslukukauden aikana, toteutumista seuraa opiskelijahuollon koulukohtainen työryhmä vuosittain laadittavassa toimintakertomuksessa. Arvioinnin suorittaa opiskelijahuollon ohjausryhmä.